

Bazı Özel Bessel Fonksiyonları:

$J_k(x)$ in tanımında $k = 0$ ve $k = 1$ alındığında,

$$J_0(x) = \sum_{p=0}^{\infty} \frac{(-1)^p}{(p!)^2} \left(\frac{x}{2}\right)^{2p} = 1 - \frac{x^2}{2^2} + \frac{1}{(2!)^2} \frac{x^4}{2^4} - \frac{1}{(3!)^2} \frac{x^6}{2^6} + \dots + (-1)^p \frac{1}{(p!)^2} \frac{x^{2p}}{2^{2p}} + \dots$$
$$J_1(x) = \sum_{p=0}^{\infty} \frac{(-1)^p}{p!(p+1)!} \left(\frac{x}{2}\right)^{2p+1} = \frac{x}{2} - \frac{1}{1!2!} \frac{x^3}{2^3} + \frac{1}{2!3!} \frac{x^5}{2^5} - \dots + (-1)^p \frac{1}{p!(p+1)!} \frac{x^{2p+1}}{2^{2p+1}} + \dots$$

Burada

$$\frac{d}{dx} J_0(x) = -J_1(x)$$

eşitliği gerçekleşir.

Özel Bessel fonksiyonlarından diğer ikisi de $J_{1/2}(x)$ ve $J_{-1/2}(x)$ olup,

$$J_{1/2}(x) = \sum_{p=0}^{\infty} \frac{(-1)^p}{p! \Gamma(p + \frac{3}{2})} \left(\frac{x}{2}\right)^{2p+\frac{1}{2}}$$
$$= \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \sum_{p=0}^{\infty} \frac{(-1)^p 2^{p+1}}{p! 1.3.5 \dots (2p+1)} \left(\frac{x}{2}\right)^{2p+1}$$
$$= \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \sum_{p=0}^{\infty} \frac{(-1)^p x^{2p+1}}{(2p+1)!} = \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \sin x$$

ve

$$J_{-1/2}(x) = \sum_{p=0}^{\infty} \frac{(-1)^p}{p! \Gamma(p + \frac{1}{2})} \left(\frac{x}{2}\right)^{2p-\frac{1}{2}}$$
$$= \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \sum_{p=0}^{\infty} \frac{(-1)^p 2^p}{p! 1.3.5 \dots (2p-1)} \left(\frac{x}{2}\right)^{2p}$$
$$= \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \sum_{p=0}^{\infty} \frac{(-1)^p x^{2p}}{(2p)!} = \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \cos x$$

şeklinde dir.

Örnek 1. $J_{3/2}(x)$ ve $J_{-3/2}(x)$ ifadelerinin sonlu değerini bulunuz.

Çözüm: f) de $p = 1$ alalım. Buna göre,

$$J_k(x) = \frac{x}{2k} [J_{k-1}(x) + J_{k+1}(x)] \quad (1)$$

olup son eşitlikte $k = \frac{1}{2}$ alırsa,

$$xJ_{3/2}(x) = J_{1/2}(x) - xJ_{-1/2}(x)$$

bulunur. **g)** den dolayı

$$J_{3/2}(x) = \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \left(\frac{\sin x}{x} - \cos x \right)$$

elde edilir.

(1) de $k = -\frac{1}{2}$ alırsa,

$$xJ_{-3/2}(x) = - \left[\frac{1}{x} J_{-1/2}(x) + J_{1/2}(x) \right]$$

bulunur. **g)** den dolayı

$$J_{-3/2}(x) = -\sqrt{\frac{2}{\pi x}} \left(\frac{\cos x}{x} + \sin x \right)$$

elde edilir.

Örnek 2. $J_{-7/2}(x) = \sqrt{\frac{2}{\pi x}} [(1 - 15x^{-2}) \sin x + (6x^{-1} - 15x^{-3}) \cos x]$ olduğunu gösteriniz.

Çözüm:f) de $p = 1$ alalım. Buna göre,

$$J_k(x) = \frac{x}{2k} [J_{k-1}(x) + J_{k+1}(x)] \quad (1)$$

olup (1) de $k = -\frac{3}{2}$ alırsa,

$$J_{-3/2}(x) = -\frac{x}{3} [J_{-5/2}(x) + J_{-1/2}(x)]$$

den

$$J_{-5/2}(x) = - \left[\frac{3}{x} J_{-3/2}(x) + J_{-1/2}(x) \right]$$

bulunur. Bir önceki sorudan $J_{-3/2}(x)$ in ve $J_{-1/2}(x)$ değerini biliyoruz.

$$\begin{aligned}
J_{-5/2}(x) &= - \left[\frac{3}{x} \left(-\sqrt{\frac{2}{\pi x}} \left(\frac{\cos x}{x} + \sin x \right) \right) + \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \cos x \right] \\
&= -\sqrt{\frac{2}{\pi x}} \left[-\frac{3}{x^2} \cos x - \frac{3}{x} \sin x + \cos x \right] \\
&= -\sqrt{\frac{2}{\pi x}} \left[\left(1 - \frac{3}{x^2}\right) \cos x - \frac{3}{x} \sin x \right]
\end{aligned} \tag{2}$$

elde edilir. Şimdi de (1) de $k = -\frac{5}{2}$ alınırsa,

$$J_{-5/2}(x) = -\frac{x}{5} [J_{-7/2}(x) + J_{-3/2}(x)]$$

den

$$J_{-7/2}(x) = - \left[\frac{5}{x} J_{-5/2}(x) + J_{-3/2}(x) \right]$$

bulunur. (2) den

$$J_{-7/2}(x) = - \left[\frac{5}{x} \left(-\sqrt{\frac{2}{\pi x}} \left[\left(1 - \frac{3}{x^2}\right) \cos x - \frac{3}{x} \sin x \right] \right) - \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \left(\frac{\cos x}{x} + \sin x \right) \right]$$

olmak üzere ara işlemler yapılırsa

$$J_{-7/2}(x) = \sqrt{\frac{2}{\pi x}} [(1 - 15x^{-2}) \sin x + (6x^{-1} - 15x^{-3}) \cos x]$$

olduğu görülür.